

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Ernst Jägren, Tomelilla*
Härad: *Herrstad* Berättare: *" " "*
Socken: *Baldringe* Berättarens yrke: *smedmästare*
Uppteckningsår: *1964* Född år *1893* i *Baldringe*

Ungdomens sammankomster och nöjesliv. s. 1-3.

LMF 123

Ungdomens sammankomster och nöjesliv.

Som barn räknades man till man gått o läst för prästen det året de fyllde 15 år. För många blev det o ut o tjäna hos bönder, andra kanske lärde ett yrke.

I fråga om klädsel frisyra m.m. pojkarna fick långa byxor, överrock eller ytterkavaj. Flickorna långa kjolar, satte håret i knorr, med kammar och löshår. De blev bjudna på dans i gårdarna, logdans. När de blivit gifta gick de ut ur ungdomskretsen.

Sammanhållningen var god i byalagen, men kom främlingar, kunde det bli bråk och slagsmål. Nöjena var ganska sparsamma, drängarna kunde man se om söndagarna leka trilla på landsvägen, teller spela kägla, om vintern samlades de i gårdarna i störstugan, med lekar av flera slag. I byalaget fanns alltid en förman som såg till att det gick hyggligt och ordentligt till.

Några idrottsföreningar fanns ej, i gamla tider, idrotten var väl brottas, tygndlyftning, lyfta på raka *ben* vilket gick så till att den ena la sig platt på marken, den andre grep om benen och pressa hen-om upp stående. Senare har idrottsföreningar kommit till. Ungdomarna samlades i gamla tider ganska sparsamt, min mor var född 1855 berättade att de gick till Bokhultsbacken i Krageholm, 2 gånger om året Pingst och Midsommar, Sen samlades ungdomarna i gårdarna till dans som gick omkring i tur ordning då det bjöds på mat o dryck, dans. Sprit förtärde inte flickorna på min tid det har kommit senare. Förbrukades det allmänt berättade en 1817 född komna.

Vardagskvällarna tillbragte de i storstugan kvinnorna spann lin, ull, karlarna slöjdade saker som behövdes senare under året. Man gick till sängs ganska tidigt dåligt belysning inga tidningar, de var ända till 3 hushåll om en tidning, de var inga nyheter den siste fick, 3 dagar gamla.

Fridagarna hade man i jul, vår, sommarmarknad, mekeli m.fl. Marknader var väl de stora fästerna, då alla skulle med om de kunde gå eller fick åka, de körde med stora vagnar så där blev plats för många, cyklar hade man ej, de kom senare,

Vid besök på marknaderna kunde man roa sig på många sätt, karuseller, skjutbanor, ormmäniskor, taskespelare, som försökte på alla vis försökte lura ungdomen på deras sist förtjänta pengar.

123

4/5-64

Pojkarna bjöd flickorna på karuselle m.fl. flera nöjen kanske många parade sig för livet, förlova sig. Dans blev det alltid i Folkets park till kl. 12 på natten, så de var nog ganska trötta dagen efter.

Dansbana fanns i Lyckås om söndagarna jordbana, det kosta 25 öre så fick de dansa hela kvällen för den slanten, lemonad fanns, kaffe kom senare, förekom i Folkets Park. Det var inte råd till mycket i den varan folk hade lite betalt.

Cycklar började komma i min ungdom de var dyra 150:- kr, en stor dräng hade 300:- kr om året så han fick arbeta $\frac{1}{2}$ år för den. Cycklar med högt och ett litet hjul har förkommit i gamla tider, min far hade lärt och köra en sådan. Fritidsysselsättning varken fanns eller behövdes arbetsdagen var lång arbet tungt allt skulle göras för hand, maskiner fanns ej, så det var bra o få lägga sig.

Bibeletek här komet för 50 år sedan en förmögen man skänkte 1.000:- kr till ändamålet.

Parbildningen blev nog först inom egna församlingar, men till sist blev nog barnen kusiner, så sen fick de söka sin tillkommande i grannförsamlingen.

Kunikationerna var dåliga inga bilar eller cycklar fanns, många red på häst vilket brukades för i tiden.

Kanske gubbarna träffades i staden så talades om familjeförhållande, den ene hade kanske en son, den andre en dotter så kanske de blev parti, de unga fick träffas, de gamla var med o bestämma hemgiften. Ett annat sätt var en så kallade böneman som ställde om parti han skulle ha procent beroende på hemgiftens storlek.

Bönemannen hade i förväg medelat att han kom med den tilltänkte friaran till gården där den tilltänkta fanns, så körde friaran dit med bönemannens kanske hans föräldrar med det bästa i seldon de bjöds in trakterades på bästa vis de unga fick träffas, affären blev till belåtenhet. En son sa till sin far som tyckte han borde gifta sig, att det var inte svårt för far som gifte sig med mor, men jag ska gifta mig med en villfrämmande.

Förlovningen skäddes i staden då kanske någon present köptes. Förlovningen brukar ske vid de stora högtiderna det dröjde kanske året innan de gifte sig många kanske skulle skulle avesta ett ställe jordbruk.

Bröllopet varade 3 dagar kanske flera det gick mycket mat till så många, men gästerna hjälpte till, det bars till bröllopgården mjölk, smör, ägg, kakor, bröd av många sorter så det blev mycket över. Bröllopspresenter gav ej av gästerna. Maten var mäst kokt, kött, potatis, bruna bönor, sviskonsoppa, risgrynsgröt, har själv som liten varet med på ett sådant bröllop, mycket brännvin bjöds sen dansades hela natten.

Hengiften kunde vara olika beroende på råd många hade stora kistor fulla, senvar det djur lösore om det varit lantbrukare.

Hengiften kunde vara olika, kanske skulle paret övertaga gården, så skulle de gamla bli på gården, åtnjuta undantag som vederlag, pensioner fanns ej på den tiden.